

సారాభాయ్.. భారత అంతరిక్ష రంగ ఆద్యుడు

భారతదేశం నేడు అంతరిక్ష రంగంలో అద్భుతాలు సాధిస్తుందంటే.. అందుకు ఆద్యుడు విక్రమ్ సారాభాయ్! భారత్ ప్రపంచ దేశాలకు ఏమాత్రం తీసిపోకూడదని..అంతరిక్ష సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని మనమూ సాధించాలని.. జాతి సగర్వంగా తలెత్తుకొని నిలబడాలని కలలుకన్న స్వాప్నికుడాయన! ఇస్రో స్థాపనకు విశేష కృషి చేసిన సారాభాయ్.. దేశం గర్వించదగ్గ గ్రేట్ సైంటిస్ట్!!

స్థలం : ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని నెల్లూరు జిల్లా, శ్రీహరికోట అంతరిక్షకేంద్రం
సమయం : ఏప్రిల్ 28, 2008, సోమవారం ఉదయం 9-23 గంటలు.

భారత అంతరిక్ష పరిశోధన రంగంలో మరపురాని రోజు. షార్ నుంచి పోలార్ శాటిలైట్ లాంచ్ వెహికల్ ద్వారా... 'ఇస్రో' శాస్త్రజ్ఞులు పది ఉపగ్రహాలను విజయవంతంగా కక్ష్యలోకి ప్రవేశ పెట్టిన రోజు. ఒకేసారి పది ఉపగ్రహాలను అంతరిక్షంలోకి పంపించిన ఘనత భారత్ కే దక్కుతుంది. దేశం అంతరిక్ష రంగంలో ఇలాంటి ఎన్నో విజయాలను సాధించాలని కలలు కని.. ఇస్రో స్థాపనకు కృషి చేశారు సారాభాయ్.

ఇస్రో స్థాపన:

అవి రష్యా 'స్పూత్నిక్'ను అంతరిక్షంలోకి ప్రవేశపెట్టిన తొలిరోజులు. అప్పటికే కేంబ్రిడ్జ్ లో భౌతికశాస్త్రం చదివి పరిశోధనలు చేస్తున్న యువ శాస్త్రవేత్త సారాభాయ్ కి.. భారత్ కూడా అంతరిక్ష రంగంలోకి అడుగుపెట్టాలనే ఆలోచన వచ్చింది. అంతరిక్ష పరిశోధనల ఆవశ్యకతను ప్రభుత్వానికి వివరించి, భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ (ISRO) స్థాపనకు కారకుడయ్యారు. ' ఆర్థికంగా వెనుకబడిన భారత్.. అంత ధనం వెచ్చించి అంతరిక్ష పరిశోధనలు జరపాలని అవసరం ఏమొచ్చింది?' అన్న ప్రశ్నకు జవాబుగా. 'మన దేశానికి, ఆర్థికంగా ఎంతో అభివృద్ధి చెందిన దేశాలతో పోటీపడి చంద్రునిపైనో, మరే గ్రహాలపైనో అన్వేషణలు జరపాలని కానీ, వాటిపైకి మానవులను పంపాలనే కోరికలు కానీ లేవు. ప్రపంచ దేశాలతో పాటు మనం కూడా ఏమాత్రం వెనుకబడకుండా. సమాజ అభ్యున్నతికి దోహదపడే ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధిపరచ డంలో ఒక అర్థవంతమైన పాత్ర పోషించాలన్నదే నా అభిలాష' అంటూ తన దృఢమైన అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చారు సారాభాయ్.

కాస్మిక్ కిరణాలపై పరిశోధనలు:

సారాభాయ్ అహ్మదాబాద్ లో ఇంటర్మీడియట్ వరకు చదివారు. ఆ తర్వాత లండన్ లోని కేంబ్రిడ్జ్ యూనివర్సిటీ అనుబంధ కళాశాల సెయింట్ జాన్స్ కాలేజీలో విద్యాభ్యాసం కొనసాగించారు. రెండో

ప్రపంచయుద్ధ కాలంలో స్వదేశానికి తిరిగివచ్చారు. భౌతిక శాస్త్రంలో నోబెల్ విజేత సర్ సి.వి.రామన్ పర్యవేక్షణలో. బెంగళూరులోని ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్లో కాస్మిక్ కిరణాలపై పరిశోధనలు జరిపారు. కాస్మిక్ కిరణాలపై చేసిన పరిశోధనలకు 1947లో పీహెచ్డి పట్టా లభించింది.

ఫిజికల్ రిసెర్చ్ లేబొరేటరీ (PRL):

1947లో భారత్కు తిరిగివచ్చిన సారాభాయ్.. దేశపరిస్థితి, అవసరాలను గమనించి, తన కుటుంబం నిర్వహిస్తున్న ధార్మిక సంస్థలను ఒప్పించి నవంబరు 11, 1947న ఒక పరిశోధనా సంస్థను నెలకొల్పారు. అదే అహ్మదాబాద్లోని ఫిజికల్ రిసెర్చ్ లేబొరేటరీ. ఇప్పటికీ ఈ లేబొరేటరీలో భౌతికశాస్త్రంలో రిసెర్చ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ విభాగంలో విశేషమైన కృషి జరుగుతోంది.

భారతీయ అంతరిక్ష పరిశోధనా కేంద్రం

సారాభాయ్ సాధించిన విజయాల్లో.. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైంది 'ఇస్రో' స్థాపన. ఈ సంస్థ స్థాపనకు భారత ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడంలో ఆయన కృషి ఎనలేనిది. ఆ విధంగా అరేబియా సముద్రతీరంలో భూమధ్యరేఖకు దగ్గరగా ఉన్న 'తుంబా' వద్ద రాకెట్ లాంచింగ్ కేంద్రాన్ని స్థాపించారు. దీనికి కావలసిన మౌలిక సదుపాయాలు, సమాచార ప్రసార వ్యవస్థలను, సాంకేతిక నిపుణులను సమకూర్చుకోవడంలో ఆయన ఎన్నో వ్యయప్రయాసలను ఎదుర్కొన్నారు. నవంబరు 21, 1963న 'సోడియం వేపర్ పేలోడ్' తో సారాభాయ్ ఆధ్వర్యంలో భారత్లో తొలి రాకెట్ను అంతరిక్షంలోకి ప్రయోగించారు. ఈ ప్రయోగంతో దేశం అంతరిక్ష రంగంలోకి అడుగు పెట్టినట్లయింది. సారాభాయ్ 1966లో అమెరికాలోని 'నాసా' (NASA) తో జరిపిన చర్చల ఫలితంగా.. ఆయన మరణానంతరం, 'శాటిలైట్ ఇన్స్ట్రక్షనల్ టెలివిజన్ ఎక్స్పెరి మెంట్' (ITE) 1975 జులై 1976 జులైల మధ్య కాలంలో ప్రయోగించారు.

భారత తొలి ఉపగ్రహం-ఆర్యభట్ట:

స్వయం సమృద్ధిని, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిని అమితంగా ఇష్టపడే సారాభాయ్.. భారత్ స్వయంగా ఉపగ్రహాన్ని నిర్మించి అంతరిక్షంలోకి ప్రయోగించాలనే ఉద్దేశంతో ఒక ప్రాజెక్టును ప్రారంభించారు. దాని ఫలితమే 1975లో భారతీయ శాస్త్రజ్ఞులు ప్రయోగించిన ప్రప్రథమ ఉపగ్రహం 'ఆర్యభట్ట'. ఈ ప్రయోగం సారాభాయ్ స్మృతికి నివాళి. రాకెట్లకు కావలసిన ఘన, ద్రవ పదార్థాల ఇంధనాలను సమకూర్చే పరిశోధనా సంస్థను నిర్మించి, దానికి విక్రమ్ సారాభాయ్ స్పేస్ సెంటర్ (VSSC) అని పేరుపెట్టారు.

పలు సంస్థల సంస్థాపకుడు:

అంతరిక్షం నుంచి భూమివైపునకు పయనించే కాస్మిక్ కిరణాలను అధ్యయనం చేయడానికి అహ్మదాబాద్, కొడైకెనాల్ (1951), తిరువనంతపురం (1955)లలో స్థాపించిన రికార్డింగ్ స్టేషన్లు పరిశోధనల పట్ల సారా

భాయికి ఉన్న మక్కువకు నిదర్శనం. ఒకవైపు తన కుటుంబ వ్యాపారాలను, పరిశ్రమలను పర్యవేక్షణ చేస్తూనే.. అహ్మదాబాద్‌లో 'కమ్యూనిటీ సైన్స్ సెంటర్', దేశంలోనే తొలి మార్కెటింగ్ రిసెర్చ్ సంస్థ 'ఆపరేషన్స్ రిసెర్చ్ గ్రూప్'(ORG), వస్త్ర వ్యాపార అభివృద్ధికి తోడ్పడే 'అహ్మదాబాదు టెక్స్‌టైల్స్ ఇండస్ట్రియల్ రిసెర్చ్ అసోసియేషన్' (ATIRA); 'సెంటర్ ఫర్ ఎన్విరాన్‌మెంటల్ ప్లానింగ్ అండ్ టెక్నాలజీ (CEPT), అంధుల కోసం బ్లైండ్‌మెన్ అసోసియేషన్ (BMA)లను స్థాపించడం విక్రమ్ సారాభాయ్ శాస్త్రీయ దృక్పథాన్ని, దేశంపట్ల గల అంకితభావాన్ని తెలియజేస్తాయి.

SAKSHI